

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode: 11:00 uur d.d. 28 juni – 11:00 uur d.d. 29 juni

5.1.2e & 5.1.2e Directie Communicatie Vragen? Mail naar 5.1.5 @minvws.nl

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan Covid-19 Nederlanders ziek door Covid-19 	<ul style="list-style-type: none"> Familie en vrienden van getroffen Kinderartsen 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici

Samenvatting en karakterisering van de berichtgeving

- Kinderartsen namen gisteren alvast een voorschot op het advies van de Gezondheidsraad over het vaccineren van 12 t/m 17-jarigen. OMT-lid en voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde Károly Illy en OMT-lid en kinderarts Patricia Buijning leggen in verschillende media en talkshows de argumenten vóór vaccinatie van deze groep uit. Hoewel ook het perspectief vanuit de jongeren zelf aan bod komt, zoals nadelen voor hen bij een nieuwe lockdown, wordt vooral het gevaar van de opkomst van de Delta-variant voor de samenleving als geheel opgevoerd als noodzaak deze groep te vaccineren. Buijning: "Om de benodigde vaccinatiegraad van 80% te bereiken, heb je de tieners nodig." Gevaar deze herfst is dat het virus 'massaal' rondgaat onder niet-gevaccineerden wat de druk op de zorg kan opvoeren.
- In aanloop naar 1 juli beginnen media meer uitleg te geven over het reizen naar het buitenland. Uit de berichtgeving wordt duidelijk dat er aan het reizen naar het buitenland nog best wat haken en ogen zitten. Via de social mediakanalen van VWS komen hierover dan ook veel vragen binnen. Het sentiment leeft dat men niet snapt waarom we een Europese app hebben, terwijl elk land zijn eigen regels bepaald. Voor velen is het overzicht zoek. Ook over het herstelbewijs bestaat onduidelijkheid. Daarnaast dreunen geluiden over het 'gesjoemel' rondom Testen voor Toegang van afgelopen weekend na in de berichtgeving. Meer dan eens wordt uitgelegd hoe de regels afgelopen weekend zijn omzeild.
- Ontwikkelingen in het buitenland (se nieuws) rond de Deltavariant krijgen de laatste dagen een prominenter plek in de berichtgeving. Het terugdraaien van versoepelingen (zoals in Australië) worden tegenover de Nederlandse versoepelingen geplaatst. Ook is er aandacht voor de 'nog gevaarlijker' Delta-Plus-variant (voorpagina De Telegraaf) en geeft Ernst Kuipers gisteravond uitleg erover in talkshow Humberto.

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario's)

-

Informatiebehoefte*Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?*

- Het CBS meldt dat huishoudens, verzekeraars en de overheid vooral vanwege de uitbraak van het coronavirus in 2020 fors meer geld hebben uitgegeven aan zorg. Zij gaven hier gemiddeld per persoon 6660 euro aan uit, 475 euro meer dan in 2019. Niet alleen de zorg aan coronapatiënten leidde tot extra kosten, maar ook bijvoorbeeld de inkoop van mondkapjes en de bonus voor zorgmedewerkers. De extra zorguitgaven werden met name door de overheid gedaan.
- Uit nieuwe cijfers van de NZa blijkt dat het aantal bezette bedden in het verpleeghuis nog niet op het oude niveau is. Voor de crisis waren er een kleine 130.000 bedden bezet in de verpleeghuizen, maar toen de pandemie begon, daalde de bezettingsgraad naar 96%. Inmiddels is dat gestegen naar 98%, maar er staan dus nog bedden en kamers leeg. [Nieuwsuur](#) zoekt naar een verklaring en spreekt met een aantal betrokkenen. Volgens bestuurder Ismay Kremers (zorginstelling Oosterlengte) is een mogelijke verklaring dat mensen wat angstiger zijn om naar een verpleeghuis te gaan dan voorheen. "Ze zijn bang dat je in een verpleeghuis corona krijgt. Dat heeft de eerste golf ook wel een beetje teweeggebracht. [...] We merken dat vooral als een locatie redelijk recent nog een uitbraak heeft gehad. Dan duurt het wat langer voordat de bezettingsgraad weer herstelt." Ook Grean Wilts, wijkverpleegkundige bij Oosterlengte in Oude Pekela, merkte dat sommige cliënten tijdens de pandemie liever niet wilden worden opgenomen. "Ze waren bang om besmet te raken of zagen de strenge bezoeksregelingen niet zitten", vertelt ze. "Uiteindelijk kiest iemand toch zelf."

Onduidelijkheden rond Testen voor toegang (CoronaCheck-app)

- In aanloop naar 1 juli beginnen media meer uitleg te geven over het reizen naar het buitenland. Zo worden bijvoorbeeld de twee verschillende QR-codes in de app en het 'Testen voor je Reis' uitgelegd. Uit de berichtgeving wordt duidelijk dat er aan het reizen naar het buitenland nog best wat haken en ogen zitten. Doordat elk land zijn eigen voorwaarden mag bepalen, verschilt het bijvoorbeeld per land of iemand direct met zijn internationale QR-code naar binnen mag of nog tot twee weken na vaccinatie moet wachten. Via de social mediakanalen van VWS komen hierover dan ook veel vragen binnen. Het sentiment leeft dat men niet snapt waarom we een Europese app hebben, terwijl elk land zijn eigen regels bepaald. Het overzicht is voor velen zoek.
- Ook over het herstelbewijs bestaat onduidelijkheid, deze signalen komen binnen via de social mediakanalen van minister De Jonge. Men vraagt zich af wanneer ze hun herstelbewijs kunnen aanvragen en het is voor velen niet precies duidelijk wanneer je een herstelbewijs krijgt. Doordat de regels rondom het herstelbewijs per land verschillen, is het niet duidelijk wat men precies allemaal nodig heeft na een doorgemaakte besmetting. NRC en de Volkskrant stippen aan wat er op dit moment nog niet goed gaat in de app: "... voor personen die recentelijk hersteld zijn van een covid-19-besmetting en van april tot begin juni maar één van twee vaccinaties hebben gekregen" (de Volkskrant). Via de corporate kanalen van VWS en de social mediakanalen van minister De Jonge komen vragen binnen over dit probleem,

men wil weten wanneer het probleem is opgelost. Aan de andere kant komen er ook berichten binnen van mensen bij wie het na de update van gisteravond wel is gelukt! NRC benadrukt ook de fout waarbij "een paar duizend mensen ten onrechte een vaccinatiebewijs kregen..." Wel stelt de krant dat deze "onterecht verstrekte vaccinatiebewijzen" inmiddels uit de app verwijderd zouden moeten zijn. Via de social mediakanalen van minister De Jonge komen nog steeds vragen binnen van mensen waarbij de vaccinaties dubbel of op de verkeerde datum geregistreerd zijn. Het lukt deze groep mensen nog steeds niet lukt om een QR-code te maken.

- De geluiden over het 'gesjoemel' rondom Testen voor Toegang van afgelopen weekend dreunen na in de berichtgeving. Meer dan eens wordt uitgelegd hoe de regels afgelopen weekend zijn omzeild. Dat het delen van de QR-code eigenlijk niet mogelijk is -als er aan de deur goed gecontroleerd wordt- wordt nu overal in de berichtgeving duidelijk gemaakt.

Onderzoek

- De coronavaccins van Pfizer/BioNTech en Moderna zetten het immuunsysteem dusdanig lang aan het werk, dat het volgens Amerikaanse onderzoekers weleens zou kunnen dat ze jarenlang bescherming zullen geven tegen het virus. Mits dat niet muteert op een manier die vaccins omzeilt.
- De eerste resultaten van een Britse studie naar de werking van vaccins suggereren dat een mix van verschillende soorten vaccins adequate bescherming tegen corona biedt. Proefpersonen produceerden hoge niveaus van antilichamen en immuuncellen nadat ze één dosis van het Pfizer-vaccin en één dosis van het AstraZeneca-vaccin hadden gekregen.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

- -

Betekenisgeving

Discussie rond vaccineren 12 t/m 17-jarigen

- Kinderartsen namen gisteren alvast een voorschot op het advies van de Gezondheidsraad over het vaccineren van kinderen van 12 t/m 17-jarigen en geven aan hier voorstander van te zijn. **OMT-lid en voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde Károly Illy** legt in verschillende media de argumenten uit. Volgens Illy is het vaccineren van deze groep tieners 'in het belang van de samenleving' -het is noodzakelijk om de Delta-variant onder controle te houden. De vaccinatie van tieners is ook in het belang van henzelf aldus Illy. "Ook voor tieners is het niet goed als de maatschappij straks in de herfst weer in een halve lockdown belandt. Of als er weer discussie komt over de vraag of de scholen gesloten moeten worden. Dat willen we echt niet meer." Tot slot noemt Illy het argument dat kinderartsen niet willen dat tieners tussen de 12 en 18 jaar geen 'tweederangsburgers' worden.
- Ook **OMT-lid, kinderarts en epidemioloog Patricia Bruijning** fungeert als talking head om de argumenten vóór vaccinatie van deze doelgroep te verwoorden. "Nu hebben we genoeg gegevens om een goede afweging te maken. De voordelen wegen duidelijk op tegen de nadelen." De opmars van de Delta-variant speelt mee: "Eerst hadden we een vaccinatiegraad nodig van 65%, maar met de nieuwe variant moeten we naar 80%. Als je tieners niet ook vaccineert, kom je uit op ongeveer 74% en dat is niet goed genoeg -het virus kan dan nog 'massaal' rondgaan onder niet-gevaccineerden. Bruijning geeft hierbij antwoord op dé vraag die op meerdere plekken speelt: "Is het erg dat het virus dan nog rondgaat, want de rest is immers gevaccineerd?" Volgens Bruijning wel -indien al die mensen tegelijk ziek worden in de herfst, "het nog steeds problemen zal opleveren voor de zorg".
- Aan tafel bij Goedemorgen Nederland stelt een huisarts dat we er "niet onderuit kunnen" om 12 t/m 17-jarigen te vaccineren. De huisarts noemt de onduidelijkheid van de Delta-variant: "Je wilt niet het risico nemen dat je vaccins gaat weggeven [aan andere landen], terwijl je tieners had kunnen beschermen" indien straks zou blijken dat de Delta-variant toch gevaarlijk is voor jongeren.
- Bij talkshow Humberto komt een andere veel gestelde vraag terug: 'hoe zit het met de lange-termijneffecten?' DJ (en man van vaccin-criticaster Doutzen Kroes) **Sunnery James**: "Ik ga mijn kind niet zomaar een spuit in de arm zetten. Naar andere vaccins zijn tientallen jaren onderzoek gedaan." **LNAZ-voorzitter Ernst Kuipers** reageert door te zeggen dat we vaccins 'op zichzelf' wel al 200 jaar kennen. Voor **PvdA-Kamerlid Attje Kuiken** is daarom ook het gesprek met je kind belangrijk ("heb ik ook al uitgebreid gedaan"). Kuiken is voor vaccineren voor de groep 12 t/m 17-jarigen, maar benadrukt het belang van keuzevrijheid -"geen morele dwang voor kinderen".
- **PVV-Kamerlid Fleur Agema** roept op Twitter minister De Jonge op kinderen 'niet actief' op te roepen zich te laten vaccineren: "Er zijn ruim 1 miljoen jongeren in de leeftijd 15-19 jaar. Twee van hen zijn overleden met corona. Zij hadden naast corona een andere ziekte. Vaccinatie is niet zonder risico."

Zorgen om Delta-variant

- Ontwikkelingen in het buitenland(se nieuws) rond de Deltavariant krijgen de laatste dagen een prominenter plek in de berichtgeving. Het terugdraaien van versoepelingen (zoals in Australië) worden tegenover de Nederlandse versoepelingen geplaatst. Ook is er aandacht voor de 'nog gevaarlijker' Delta-Plus-variant (voorpagina [De Telegraaf](#)) en geeft **LNAZ-voorzitter Ernst Kuipers** gisteravond uitleg in talkshow Humberto. Volgens De Telegraaf neemt de angst voor de 'zeer besmettelijke' Deltavariant toe. Verderop in de krant kopt De Telegraaf dat Delta Plus voor een paniekgolf zorgt, zo baseert de krant op internationaal nieuws. Volgens **NRC** zorgt de Deltavariant ook in landen met een betere vaccinatiegraad voor 'kopzorgen'. De krant noemt de opmars van de Deltavariant in Bangladesh 'zorgwekkend', waar nog maar 3% van de bevolking volledig is gevaccineerd. "Niet alleen in armere landen, ook binnen Europa neemt de nervositeit over de Deltavariant met de dag toe." Experts zouden voorspellen dat het de komende tijd een race wordt tussen de Deltavariant en het vaccineren.